

Bærekraftsrapport 2025

Innhold

Leder har ordet	1
Generell informasjon og basis for rapportering.....	2
Om Norges Råfisklag	3
Datterselskaper	3
Styringsstruktur og styrets sammensetning.....	4
Ledelsens sammensetning.....	4
Styret, Arbeidsutvalget og Kontrollkomiteen	5
Nøkkeltall.....	5
Bærekraft i Norges Råfisklag - ansvar og organisering.....	7
Styringsmodell for bærekraft.....	7
Styrets involvering og ansvar i bærekraftsarbeidet.....	7
Bærekraftsgruppa	7
Bærekraftsrapportering i Råfisklaget	8
Miljøsertifiseringer	8
Avgrensninger i rapporteringen.....	9
Målsettinger for Råfisklagets bærekraftsarbeid	10
Rapporteringstema	11
Strategi og miljøpolicy	12
Råfisklagets strategi	12
FNs bærekraftsmål.....	13
Råfisklagets miljøpolicy	13
Råfisklagets verdikjede	14
Råfisklagets interessenter	15
En bærekraftig fiskerinæring	16
Klima og miljø, ressursbruk og avfallshåndtering	17
Råfisklagets klimaregnskap	17
Vannbruk.....	22
Måle og redusere utslipp fra egen drift	22
Klimaendringers påvirkning på norske fiskerier	23
Bestandsutvikling i de nordlige fiskeriene	23
Samarbeid for bærekraftig ressursforvaltning.....	24
Deltagelse i relevante bærekraftsprosjekter	25
Klimagassutslipp for norsk villfanget sjømat.....	25

Fiskernes bruk av kyst- og havområder	26
Rene hav	26
Tiltak - aktiviteter i 2025 og veien videre	28
Egen arbeidsstyrke	29
Ansatte og lønnsbetingelser	29
Arbeidsmiljø	30
Arbeidsuhell og sykefravær	31
Sikre anstendig arbeidsforhold og aktsomhetsvurdering.....	31
Velferdstiltak for våre ansatte	31
Kompetanse og videreutdanning	32
Kjønnsbalanse, diskriminering og trakassering	32
Endringsagent for mangfold i næringa	33
Forretningsadferd.....	34
Åpenhetsloven	34
Etiske retningslinjer	34
Varslingsregler	34
Særegent for ressurs- og miljøavdelingen.....	34
Bidra til å sikre anstendig arbeidsforhold gjennom samarbeid	34
Samfunnsansvar	35
Verdiskapning og sameksistens.....	36
Verdiskapning	36
Praksisordningen – et samarbeid med UiT og Norges fiskerihøgskole	36
Konkurranseskraft for eierne – styrets markedsmidler.....	37
Investering i tjenester for eierne og myndighetene	37
Samarbeid om miljøsertifisering	37
Levedyktige samfunn, samarbeid og sameksistens.....	37
Sameksistens	38
Veien videre	39
Vedlegg 1 – Opplysninger om selskaper	40

Forsidebilde: Bjørn Eide

Leder har ordet

Det er de rike fiskebestandene som har gjort Norge til en fiskerinasjon. Fiskerinæringa er basert på høsting av våre felles fornybare ressurser i havet. Denne høstingen har ikke alltid vært bærekraftig, men utviklingen de siste 50 årene har helt klart gått i riktig retning. Kunnskap, forvaltning og holdninger er nøkkelementer i en hovedsakelig positiv utvikling i fiskerinæringa. Norges Råfisklag er en sentral aktør i forvaltningen av våre fiskebestander.

Administrerende direktør, Charles A. Aas

Vi har nå vært i periode hvor viktige bestander som torsk og hyse, har vært på en fallende kurve. Kvotenivået for torsk er det laveste siden 1990. For fiskerinæringen er det da vitalt å kunne utnytte andre fiskeslag. Da er det avgjørende av forskningsmiljøene har et godt kunnskapsgrunnlag også for de mindre bestandene, slik at forvaltningen kan regulere disse på en bærekraftig måte. Næringa frykter at manglende kunnskapsgrunnlag gjør at man strammer for hardt ut fra et «føre var»-perspektiv.

Råfisklaget ble opprettet for å bidra til økt sosial bærekraft i våre fiskerisamfunn ved at fiskerne skulle sikres et rettferdig, forutsigbart og rimelig økonomisk grunnlag for sin virksomhet. Sosial bærekraft er derved solid forankret i lagets historie. Lagets forståelse og handlinger knyttet til alle sider ved miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, har vokst frem i takt med forståelsen i fiskerinæringa og resten av samfunnet. Vi ønsker å ytterligere styrke vår kunnskap og bevissthet rundt de valgene vi tar i et bærekraftperspektiv.

Sentrale deler av Råfisklagets tjenester er vitale for fiskerinæringens svar på bærekraftutfordringen ved at vi gjennom våre tjenester for omsetning, oppgjør og kontroll bidrar til å dokumentere at sjømaten er lovlig fanget og omsatt. Bærekraftbegrepet har vært en del av Råfisklagets formål siden 2006.

Vi vil tydeliggjøre betydningen av arbeidet med økt bærekraft for våre ansatte og øvrige interessenter, for å sikre best mulige holdninger i dette arbeidet. Vår ambisjon er å identifisere og systematisere forbedringstiltak innenfor alle de tre bærekraftdimensjonene.

Samtidig som vi skal sikre orden i eget hus, har vi ambisjoner om å bistå resten av verdikjeden i arbeidet med å lage bærekraftdokumentasjon med substans, på en mest mulig effektiv måte. Dette utviklingsarbeidet er særlig viktig i en næring med mange små og mellomstore bedrifter, som kanskje ofte mangler egne ressurser til dette utviklingsarbeidet.

Vårt rapporteringsgrunnlag ble etablert gjennom rapporten for 2021. I påfølgende år har vi rapportert på utviklingstrekk og endringer. Råfisklagets ambisjon er å systematisk forbedre rapporteringen ved å styrke kompetansen, forbedre grunnlagsdata og søke nye indikatorer som sikrer substans i rapporteringen. Uansett forplikter vi oss til å kontinuerlig ta steg i riktig retning for å bidra til best mulig bærekraftig forvaltning av kystens verdier sammen med resten av fiskerinæringa.

Generell informasjon og basis for rapportering

Norges Råfisklag er ikke omfattet av kravet til rapportering i henhold til CSRD, men har valgt å rapportere bærekraftsinformasjon i henhold til bærekraftsregelverket EFRAG Voluntary Sustainability Standard for non-listed SMEs (VSME). Rapporten for 2025 bygger på tidligere rapporter og er dermed ikke fullt ut i tråd med standarden. I tillegg er Norges Råfisklag pålagt rapportering i henhold til åpenhetsloven og det innebærer en mer fyldig rapportering på sosiale forhold enn det VSME-standardene krever.

Råfisklagets rolle og posisjon i fiskerinæringen innebærer et ansvar for å ivareta bærekraftshensyn på en god måte. EU-kommisjonen la 26. februar 2025 frem et omfattende forslag om å forenkle EUs bærekraftsregelverk (Omnibus). Årets bærekraftsrapport er en begynnelse på strukturering og rapportering i tråd med det vi forventer vil bli rapporteringsstandard for oss i årene som kommer.

Råfisklaget har tidligere gjennomført to vesentlighetsanalyser, i 2021 og 2023. Resultatene fra disse analysene, Miljøfyrtårn, årsberetning og annen relevant bærekraftsinformasjon ligger til grunn for årets rapportering.

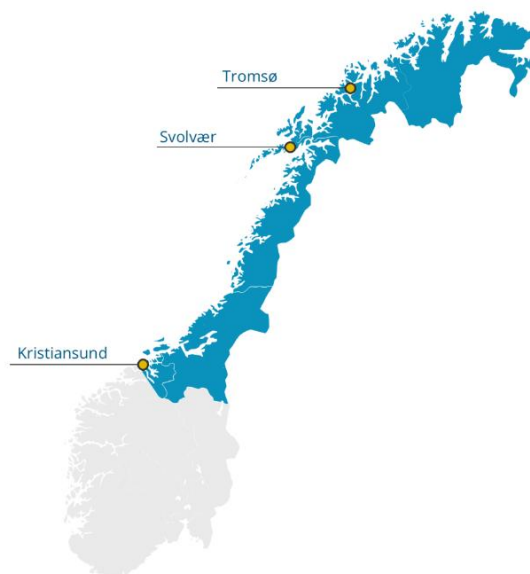
Årets bærekraftsrapport baserer seg på innhentede data fra Råfisklagets kontorer i Tromsø, Svolvær og Kristiansund. I klimaregnskapet inngår leide kontorlokaler i Kristiansund, og hel/deleide kontor i Tromsø og Svolvær, i tillegg til fondsforvaltningen og de heleide eiendomsselskapene Fiskernes Hus og Kystens Hus.

I 2024 solgte Råfisklaget 50 % av Fiskergata 22 i Svolvær, og eiendommen inngår derfor ikke i klimaregnskapet for 2025.

Om Norges Råfisklag

Norges Råfisklag er ett av fem fiskesalgslag i Norge som i medhold av fiskesalgslagsloven tar hånd om viktige nasjonale oppgaver og organiserer førstehåndsomsetning av villfanget fisk og annen sjømat i Norge. Salgslaget er organisert som et samvirkeforetak og er eid av Norges Fiskarlags regionale organisasjoner innenfor Råfisklagets geografiske område samt Fiskebåt, Norges Kystfiskarlag og Norsk Sjømannsforbund. Fiskere har gjennom sitt medlemskap i nevnte fagorganisasjoner eierskap i Råfisklaget. Årsoverskudd i Råfisklaget tillegges foretakets egenkapital, det utdeles ikke utbytte.

Fire av salgslagene, med Norges Råfisklag som det største, ivaretar omsetningen av torskefisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Langs norskekysten har salgslagene geografisk ansvar i hvert sitt område. Råfisklagets område strekker seg fra Finnmark i nord til Nordmøre i sør, markert i blått i figur til høyre. Salgslaget har hovedkontor i Tromsø og regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Norges Råfisklags område markert i blått. Våre tre kontorsteder er vist med gule markører på kartet.

Råfisklaget organiserer markedsplassen for villfanget sjømat ved å legge til rette for omsetning av fangstene og garantere fiskerne oppgjør. Gjennom dokumentasjon og ressurskontroll sikres trygg mat og god forvaltning av Norges felles ressurser. Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar Råfisklaget tar på alvor.

Datterselskaper

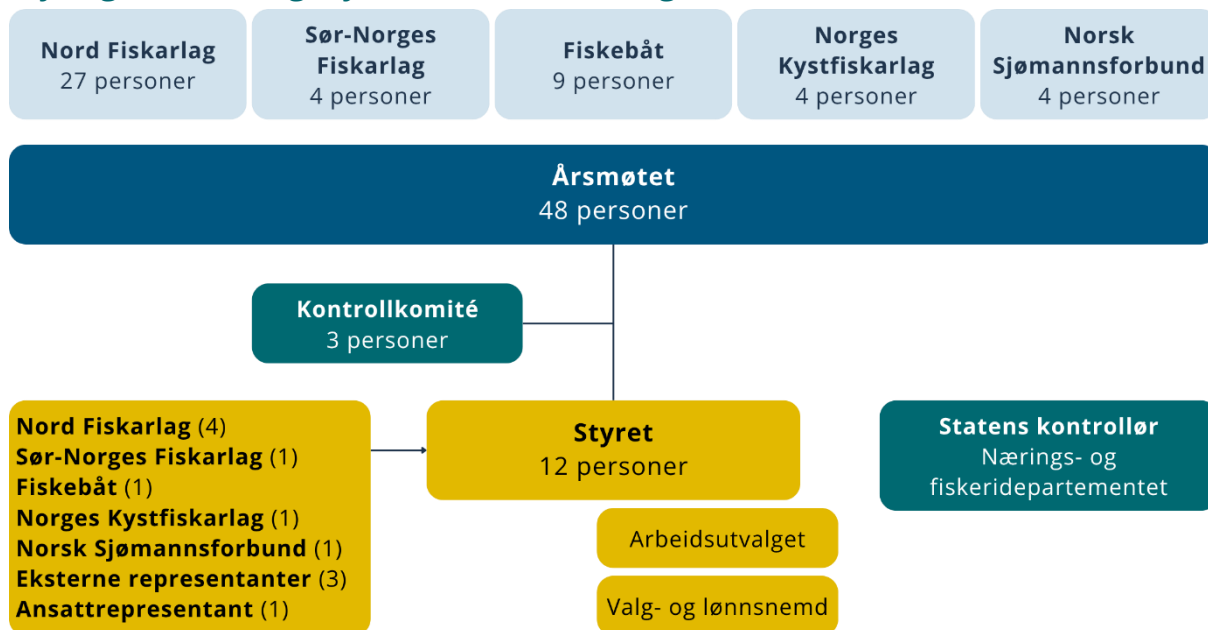
Konsernet består av morselskapet Norges Råfisklag SA og eiendomsselskapene Fiskernes Hus AS og Kystens Hus AS samt investeringselskapet Marinvest AS. I tillegg eier selskapet 50 % av selskapet Fiskergata 22 Svolvær AS.

Norges Råfisklag SA med datterselskaper.

Les mer om datterselskapene i årsberetningen for 2025.

Styringsstruktur og styrets sammensetning

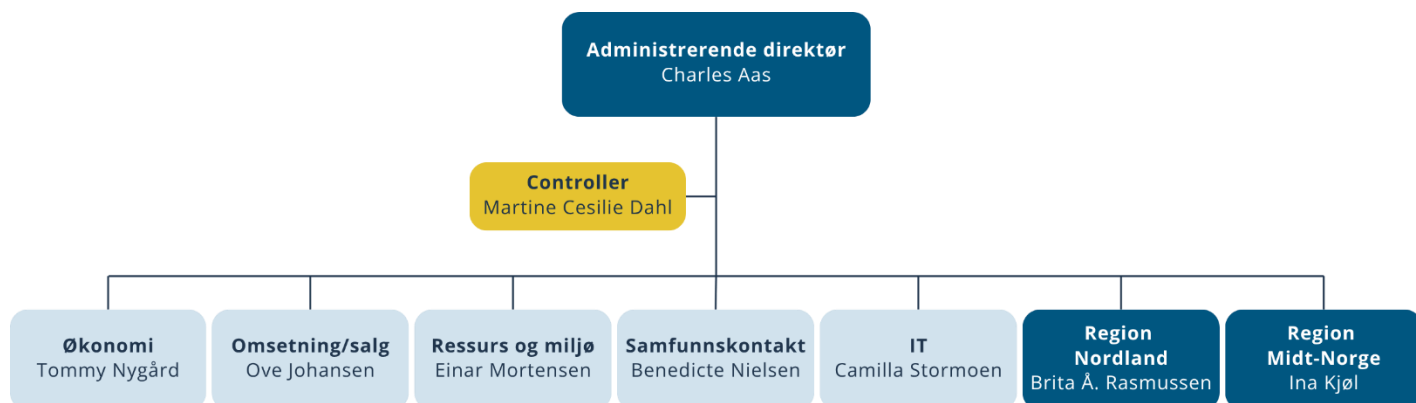
Årsmøtet er Råfisklagets øverste organ med representanter fra alle eierorganisasjonene. Årsmøtet velger Råfisklagets styre, i tillegg velges en ansattrepresentant blant de ansatte.

Medlemmene i styret er fiskere som er representative for eierorganisasjonene, og siden 2025, tre eksterne representanter som skal representere verdikjeden videre. Av styret oppnevnes det et arbeidsutvalg bestående av leder, nestleder og ett styremedlem. Se årsberetning for 2025 for detaljer.

Andelen kvinner som søker seg til utdanning innenfor fiske og fangst har økt de siste årene, og det blir stadig flere kvinnelige fiskere. Salgslagets eierorganisasjoner har over tid jobbet målrettet for å få en bedre kjønnsbalanse i styret. Råfisklagets årsmøte i mai 2025 stemte inn et styre med lik fordeling mellom kvinner og menn. Samtidig som kjønnsbalansen ble bedret, er også ett av styrets 12 medlemmer under 30 år.

Ledelsens sammensetning

Ledelsen i Norges Råfisklaget består av administrerende direktør, avdelingsledere og regiondirektører. Per desember 2025 bestod ledelsen av følgende personer:

Styret, Arbeidsutvalget og Kontrollkomiteen

Råfisklagets styre gjennomførte i 2025 syv styremøter hvorav tre ble gjennomført digitalt. Ett av styremøtene var ekstraordinært i forbindelse med ansettelse av ny direktør og ett møte ble holdt i forbindelse med en studietur i Nordland som er en spennende sjømatregion i Råfisklagets distrikt. Å avholde fysiske møter anses viktig for ha et velfungerende styre. Alle sakspapirer til styremøtene har siden 2020 blitt sendt ut digitalt via styreportalen Admincontrol.

Arbeidsutvalget (AU) har fått delegert fra styret å gjennomføre prisdrøftelser med industriens organisasjoner. De fleste AU-møtene avholdes i tilknytning til prisdrøftelsene som tradisjonelt avholdes fysisk. Alle sakspapirer til møtene sendes ut digitalt. Det er et mål om at minst 1/3 av AU-møter i forbindelse med prisdrøftelsene gjennomføres helt eller delvis digitalt.

Kontrollkomiteen (tre medlemmer) gjennomførte fire fysiske møter i tillegg til årsmøtet i 2025. Controller var også med på disse møtene. Tre møter ble gjennomført ved hovedkontoret i Tromsø og ett ved regionkontoret i Svolvær. I tillegg ble det avholdt to digitale møter, herunder ekstraordinært årsmøte. Kommunikasjon, informasjon og dokumentflyt ut over dette foregår digitalt.

Nøkkeltall

I Råfisklagets område ble det i 2025 omsatt 1.014.044 tonn villfanget sjømat av totalt 5 394 fartøy. Den norske flåten leverte sjømat for 16.499 millioner kroner, mens den utenlandske flåten leverte for 2.617 millioner kroner. Samlet sett utgjorde dette en årsumsetning på 19.116 millioner kroner. I 2025 var det 239 registrerte fiskekjøpere og 249 mottaksstasjoner i salgslagets område.

Råfisklagets verdier er plassert i verdipapirer og eiendom og fordeler seg som følger:

Tabell 1 Fordeling av verdipapirer og eiendom pr. 31.12.2025

Verdipapirer	24 % av balansen	475 millioner kroner
Eiendomsforvaltning	20 % av balansen	399 millioner kroner
Likviditetsfond	14 % av balansen	273 millioner kroner
Sum forvaltet kapital		1.147 millioner kroner

Se årsberetning for mer detaljerte regnskapstall for Norges Råfisklag og konsernet i 2025.

2024

OMSETNING

15.928

MILLIONER KRONER

TOTALVEKT OMSATT

1 048.616

TONN

ANTALL FARTØY

5 321

ANTALL FISKEKJØPERE

259

ÅRSRESULTAT

78,9

MILLIONER KRONER

SALGSINTEKTER

153,8

MILLIONER KRONER

BALANSESUM

1.828

MILLIONER KRONER

ANTALL ANSATTE

56

HVORAV

27 KVINNER

29 MENN

KLIMAGASSUTSLIPP

348,7 tCO₂e*

*Lokasjonsbasert.
Investeringer ekskludert

2025

OMSETNING

19.116

MILLIONER KRONER

TOTALVEKT OMSATT

1 014.044

TONN

ANTALL FARTØY

5 394

ANTALL FISKEKJØPERE

239

ÅRSRESULTAT

73,2

MILLIONER KRONER

SALGSINTEKTER

147,3

MILLIONER KRONER

BALANSESUM

1.976

MILLIONER KRONER

ANTALL ANSATTE

59

HVORAV

29 KVINNER

30 MENN

KLIMAGASSUTSLIPP

218,1 tCO₂e*

*Lokasjonsbasert.
Investeringer ekskludert

Bærekraft i Norges Råfisklag - ansvar og organisering

Styringsmodell for bærekraft

Administrerende direktør har det overordnede ansvar for bærekraft i organisasjonen. I dette ligger det at direktøren skal legge føringer for prioriteringer i bærekraftsarbeidet, i tillegg til å holde ledelsen og styret informert og oppdatert på fremgang i arbeidet.

Styrets involvering og ansvar i bærekraftsarbeidet

Styret skal være en aktiv part i bærekraftsarbeidet. Siden oppstarten av bærekraftsrapportering i organisasjonen, har det blitt gjennomført to vesentlighetsanalyser – en i 2021 og en i 2023. Sistnevnte er førende også for årets rapport.

Styret tar avgjørelser for hvordan Råfisklaget prioriterer og igangsetter prosjekter eller endringer. Styret fører tilsyn med at ledelsen og administrasjonen iverksetter og gjennomfører planer som er vedtatt i styremøtene.

Bærekraftsgruppa

I 2022 etablerte Norges Råfisklag en permanent gruppe som hvert år igangsetter og bidrar i ulike prosesser innen bærekraftsarbeidet. Gruppa består av representanter fra hver av avdelingene på hovedkontoret samt regionkontorene i Svolvær og Kristiansund. Gruppa jobber med temaet bærekraft på tvers av organisasjonen, og rapporterer direkte til administrerende direktør. Det er bærekraftsgruppa som har ansvar for årlig bærekraftsrapport med klimaregnskap.

Mandatet for gruppa:

- Bidra til økt kunnskap og forståelse for arbeidet med bærekraft i hele organisasjonen.
- Foreslå nye tiltak og prioriteringer i Råfisklagets arbeid for økt bærekraft i egen organisasjon.
- Bidra til at Råfisklagets tjenesteutvikling er forankret i de av FNs bærekraftsmål som er prioritert hos oss.
- Foreslå tiltak og forbedringer som kan gjennomføres i fiskerinæringen generelt og i fiskeflåten spesielt.
- Koordinere arbeidet med å oppdatere og videreutvikle Råfisklagets rapportering på bærekraftsområdet (bærekraftsrapporten).

Bærekraftsrapportering i Råfisklaget

Råfisklaget sin første bærekraftsrapport kom i 2021 med rapportering ut fra et helhetlig ESG-perspektiv og prosessen rundt implementering av rapportering på bærekraft, samt nye rutiner og mål i Råfisklaget. Den første rapporten avdekket svakheter i datafangsten, og det er siden da gjort flere grep for å sikre et større og bredere datagrunnlag.

Mye av informasjonen til klimaregnskapet hentes ut fra økonomisystemene, men også årlige rapporter fra renovasjonsselskap og reisebyrå er viktige kilder til utslippstall.

Ansattes reisevirksomhet til og fra jobb kartlegges årlig, og disse dataene inngår i klimaregnskapet. Kartleggingen som ligger til grunn i årets rapport ble gjennomført i begynnelsen av 2026 ved at alle ansatte egenrapporterte for reisevaner i 2025. I skjemaet anslo de hyppigheten av reise til og fra jobb, fremkomstmiddel og distanse. Det ble skilt mellom reise i sommer- og vintermånedene for å fange opp forskjeller som skyldes vær.

Klimaregnskapet er ført i klimaportalen CEMAsys siden 2023 for å sikre et mer detaljert og oversiktlig klimaregnskap.

Detaljert klimaregnskap finnes i eget kapittel i denne rapporten.

Miljøsertifiseringer

Norges Råfisklag i Tromsø er Miljøfyrtårnsertifisert siden 2009. Miljøfyrtårn er en nasjonal ordning som sertifiserer virksomheter som har dokumentert at de oppfyller relevante krav innen miljø og bærekraft som er relevant for bransjen. Virksomheten forplikter seg til å jobbe med kontinuerlig forbedring.

Miljøfyrtårnsertifiseringen er et nyttig verktøy i å systematisere arbeidet med bærekraft i hele organisasjonen. Kontoret i Kristiansund ble sertifisert i 2024, mens det for kontoret i Svolvær har vært endring i eierskapet i bygget som har utsatt slutføringen. Kystens Hus som er en vesentlig del av eiendomsporteføljen for Råfisklaget, er sertifisert som Miljøfyrtårn siden 2024.

Avgrensninger i rapporteringen

Norges Råfisklag er en kontorbedrift som i begrenset grad har direkte utslipp til omgivelsene utover det som går gjennom offentlig vann og avløpssystemer. Dette gjelder både eid/deleid bygg i Tromsø og Svolvær, samt leide kontorlokaler i Kristiansund.

Alle lokalene er plassert sentralt i by og har ingen tilgrensning til områder med sårbart biologisk mangfold. Det er ingen av kontorstedene til Norges Råfisklag som ligger i områder med høy vannbelastning. På denne bakgrunnen rapporterer vi ikke direkte på B4, B5 og B6, men medgått vann i eid bygg i Tromsø er tatt med.

Rapportering for sosial bærekraft er mer omfattende enn basiskravet i VSME. Det har sammenheng med norske lovkrav til rapportering – slik at vi i tillegg til B8-B11 også berører C5, C6 og C11.

Foto: Kristoffer Lorentzen

Målsettinger for Råfisklagets bærekraftsarbeid

Råfisklagets hovedaktiviteter er knyttet til kontordrift – hvor det produseres tjenester og datagrunnlag for videre bruk av myndighetene og fiskerinæringen. Virksomheten innebærer bruk av mye datakraft. Råfisklaget er et samvirke der overskuddet tilføres lagets egenkapital. Dette er ledd i sikring av fiskernes verdier og garanti for at Råfisklaget kan innfri betalingsforpliktelsene som fiskesalgslagsloven beskriver. Råfisklaget har verdier plassert hos ulike fondsforvaltere. I eid bygg i Tromsø er det i tillegg kontordrift utenom Råfisklagets egne kontorer, samt restaurant- og butikkdrift.

Mengden data som prosesseres i Råfisklagets systemer er omfattende. Det viktigste tiltaket for å redusere klimaavtrykket ble gjort i 2024 gjennom å flytte datalagringen i datasenter fra Europa hjem til Norge, der vi i større grad benytter rene energikilder som vannkraft. I den forbindelse har vi også hatt en tett oppfølging av leverandører som har levert utslippstall relatert til Råfisklagets bruk av servere.

Det er innhentet ESG-data fra alle de tre fondsforvalterne som Råfisklaget benytter og det er en pågående dialog med dem om hvilke krav Råfisklaget har på ESG-området.

Kartleggingen gjort gjennom sertifiseringen som Miljøfyrtårn for bygget Råfisklaget eier i Tromsø, Kystens Hus, peker på avfall og energi som de to områdene Råfisklaget som eier kan bidra positivt. Det er satt i gang et arbeid som i større grad involverer leietakerne i arbeidet med å redusere/sortere avfall, samt energistyring. Det er også innarbeidet krav i henhold til åpenhetsloven i nye leiekontrakter, samt i fornyelse av gamle kontrakter.

Selve fiskeriaktiviteten og videreforedlingen av fisk er definert utenfor Råfisklagets verdikjede, men det er likevel et uttalt mål for Råfisklaget å bidra til løsninger som kan være til hjelp for næringen i møte med krav til deres rapportering.

Rapporteringstema

Strategi og miljøpolicy

Klima og miljø, ressursbruk og avfallshåndtering

Egen arbeidsstyrke

Forretningsadferd

Verdiskapning og sameksistens

Veien videre

Strategi og miljøpolicy

Råfisklagets strategi

Strategien for 2020-2025 ble lansert i 2019 og definerer de viktigste interessentene for Råfisklagets virksomhet – *fiskerne, fiskekjøperne og myndighetene*. Norges Råfisklags bærende verdier er rettferdighet, ryddighet og å sørge for en sunn og god konkurranse om fiskernes råstoff. Der ligger også et ansvar om å bidra til balanse mellom ulike hensyn. Arbeidet med ny strategi, som skal ferdigstilles i løpet av 2026, er påbegynt, og disse grunnleggende elementene vil alltid ligge i bunn for Råfisklagets virksomhet.

Råfisklaget har i dag ikke en egen strategi innen bærekraft, men bærekraft ligger til grunn for mange av prioriteringene i den overordnede strategien for organisasjonen.

Virksomhetens formål er formulert i følgende ordlyd:

«Ved organisert førstehåndsomsetning av viltlevende marine ressurser skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.»

I formålet ligger det en utfordring om å sikre fiskernes inntekter, men også å sørge for en effektiv omsetning for fiskere og kjøpere, og garantere fiskerne oppgjør. Som en del av dette må Råfisklaget sørge for å ha nødvendig egenkapital og likviditet for et effektivt omsetnings- og oppgjørssystem. Bærekraftig forvaltning av ressursene og kontroll med uttaket er grunnleggende. Formålet ligger til grunn for de valg og prioriteringer Råfisklagets styre har gjort i beretningsåret 2025.

Strategi 2020 – 2025

Forslag til forbedringer, nye tiltak og prosjekter er det en forventning om at alle ansatte skal ta initiativ til og spille inn til ledelsen. Vi skal utvikle oss og stadig bli bedre. Digitalisering og utvikling av våre tjenester skal gjennomsyre våre tanker. Det er et overordnet mål at Råfisklaget skal lede an i digital tjenesteutvikling. Vi skal yte best service overfor våre viktigste målgrupper – både personlig og digitalt. Vi skal være nærings orakel på våre fokusområder. Vi skal bidra til like konkurransevilkår i råvaremarkedet.

Råfisklagets viktigste målgrupper:

Digitaliseringsrådet:

Innsats- og ressursprioritering foretas på egne møter for dette.

FNs viktigste bærekraftsmål for Råfisklaget:

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål 5 om likestilling, 8 om anstendig arbeid og økonomisk vekst, 9 om industri, innovasjon og infrastruktur, 12 om ansvarlig forbruk og produksjon, samt 14 om livet i havet er en del av strategien for Råfisklagets virksomhet. Tidligere år har bærekraftsrapporteringen svart ut arbeidet relatert til disse målene. I VSME er fokuset på EUs krav til rapportering på ESG og årets rapportering er derfor innrettet tilsvarende.

Råfisklagets miljøpolicy

Salgslagets forståelse og handlinger knyttet til alle sider ved miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, har vokst frem i takt med forståelsen i fiskerinæringa og resten av samfunnet. Vi ønsker å ytterligere styrke vår kunnskap og bevissthet rundt de valgene vi tar fremover.

Råfisklaget tydeliggjør betydningen av arbeidet med økt bærekraft for våre ansatte og øvrige interessenter, for å sikre best mulige holdninger i dette arbeidet. Vår ambisjon er å identifisere og systematisere forbedringstiltak innenfor klima, miljø og sikkerhet.

Våre fokusområder fremover er:

- Ledelsen er ansvarlig og miljøbevisst.
- Miljøarbeidet er systematisk og med en tydelig struktur.
- Kompetanseutvikling innenfor området bærekraft er viktig for å overholde lovkrav og følge opp miljøkrav fra kunder og leverandører.
- Gjennom informasjon, holdningsskapende arbeid og inkludering, bidra til å styrke miljøbevisstheten blant de ansatte.
- Lovgivning utgjør minimumskrav i vårt miljøarbeid.

Råfisklagets verdikjede

Råfisklaget er organisert som et samvirke og driften finansieres gjennom en avgift som betales av fiskerne over sluttseddelen. Utover å sikre at fiskerne får oppgjør for fangsten samt å organisere markedsplassen, utvikler vi tjenester og er en tjenesteleverandør for fiskerne og kjøperne. Råfisklagets drift baseres ikke på å maksimere årlig overskudd, men å være en trygg og sikker leverandør – og i den grad overskudd skapes fra drift tillegges denne til salgslagets egenkapital.

Fiskesalgslagsloven legger føringer for organisering av førstehåndsmarkedet, og dermed også forholdet mellom fisker, salgslag og fiskekjøper. Salgslagene forvalter en markedsplass for omsetning av råstoff i første hånd, hvor fiskere og kjøpere er brukere av tjenesten med hensikt om å inngå avtaler om kjøp og salg seg imellom. På mange måter kan fiskesalgslagene sammenlignes med en børs eller et auksjonshus, hvor fisker betaler en avgift for å ha tilgang til å legge sine råvarer ut for salg. Salgslagene har ikke på noe (tids)punkt eierskap over råvaren, og heller ikke risikoen ved avhendingen av varen. Fiskere og fiskekjøpere er derfor ikke en del av salgslagenes leverandørkjeder når det gjelder rapportering i henhold til åpenhetsloven.

Verdikjeden i Råfisklaget er dermed avgrenset til kontorvirksomhet og utleie/eierskap av eiendom, der leverandører omfatter fysisk infrastruktur, inkludert energibruk/leverandør, IT-ressurser, fasiliteter for ansatte (kantine, rengjøring osv.) samt kompetanse. Tjenestene som Råfisklaget tilbyr representerer verdikjeden videre.

Foto: Bjørn Eide

Råfisklagets interesser

Råfisklagets første bærekraftsrapport i 2021 ble utarbeidet på bakgrunn av en vesentlighetsanalyse, interessentanalyse og SWOT-analyse der de viktigste interessentene, både eksterne og interne, ble intervjuet. Tre hovedgrupper peker seg ut; **fiskere** (som også er eiere), **fiskekjøpere** (som benytter seg av tjenestene som tilbys) og ikke minst **myndighetene** som i stor grad definerer hvilke oppgaver et salgslag skal løse og er en viktig bruker av datafangsten i Råfisklagets systemer. Oppgavene er definert i lovverk som fiskesalgslagsloven, havressursloven og diverse forskrifter. I tillegg kommer myndigheten med et årlig forventningsbrev som ytterligere presiserer forventningene til salgslagenes arbeid.

I nært samarbeid med myndighetene ved Nærings- og fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Kystvakten, Mattilsynet og Justervesenet, har Råfisklaget en sentral oppgave med ansvar for kvote-, ressurs- og kvalitetskontroll. Ved å sørge for gode og oppdaterte digitale systemer for registrering av ressursuttak og sporbar dokumentasjon, er Råfisklaget en viktig brikke i bærekraftig forvaltning av fiskeressursene. Digitalisering har vært, og er en viktig del av Råfisklagets strategi for bærekraftig forvaltning av ressursene og bedre tjenester for interessentene.

Foto: Lillian Hansen

En bærekraftig fiskerinæring

Fiskeriene har vært grunnlag for liv og bosetting langs kysten i århundrer. De har gitt oss tilgang til mat fra rene og næringsrike havområder, og er grunnlag for foredling og handel som skaper store verdier for Norge. Fiskeriene er en del av vår rike kulturarv og de bidrar i dag til en stor og omfattende handel med markeder rundt om i hele verden. Fisken og fiskebestandene er en nasjonal ressurs. Dersom våre bestander forvaltes på riktig måte, vil de også være en ressurs for framtidige generasjoner. En god og riktig forvaltning er avhengig av samarbeid med andre viktige kystnasjoner og naboland som har felles interesse av de samme ressursene.

I Råfisklagets område finner vi et havområde med naturgitte gunstige forhold for sterke villfiskbestander. Siden etableringen i 1938 har Råfisklaget hatt en lovbestemt funksjon knyttet til førstehåndsomsetningen av marine ressurser i Råfisklagets geografiske distrikt. Råfisklaget spiller dermed en viktig rolle for verdiskaping og sysselsetting i lokalsamfunnene gjennom forvaltningen av ressursene og markedsplassen for fiskere og fiskekjøpere. Med økende fangstkapasitet, sterk konkurranse om råstoffet, myndighetenes innføring av kvoter og etter hvert lukking av fiskeriene, har Råfisklagets rolle blitt stadig viktigere.

Bærekraft ligger til grunn for mange av oppgavene som utføres i vårt daglige virke, blant annet gjennom ressurs- og kvalitetskontrollen, samt veiledning og rådgivning som utføres av kontrollørene ved ressurs- og miljøavdelingen. Ved å være synlige og til stede på kaia, i dialog med fiskere og fiskekjøpere, og i samarbeid med andre kontrollinstanser, ser man at arbeidet bidrar til økt kvalitetsfokus og bevissthet hos fiskere og fiskekjøpere. I et bærekraftperspektiv gir dette bedre ressursutnyttning og redusert matsvinn.

De ansatte og styret i Norges Råfisklag er bevisst det ansvaret fiskesalgslaget har.

Klima og miljø, ressursbruk og avfallshåndtering

Råfisklagets klimaregnskap

Klimaregnskapet for Norges Råfisklag er i kontinuerlig utvikling, både fordi kravene til rapportering endres, men også fordi vi har med flere datakilder og utslippstall enn tidligere. Det er positivt i den forstand at vi nå har bedre oversikt over våre samlede utslipp. Kystens Hus i Tromsø er energiklasse B, og det er igangsatt et arbeid for å undersøke om bygget kan oppgraderes til energiklasse A. I kontorbyggene i Tromsø og Svolvær er det installert varmegjenvinningsanlegg som bidrar til å holde energiforbruket på et lavest mulig nivå. Hovedkontoret i Tromsø holder til i et relativt nytt bygg og kontorbygget i Svolvær har nylig gjennomgått oppgraderinger. Endringer i eierskap for eiendommen i Svolvær påvirker også klimaregnskapet ettersom denne eiendommen nå utgår fra klimaregnskapet.

Det gjennomføres papirinnsamling ved Råfisklagets kontorsteder. Avfall kildesorteres og digitale møter benyttes aktivt for å redusere antall reiser. Kontinuerlig jobbing med digitalisering har redusert papirforbruket og behovet for utsending av dokumenter til fiskere og andre aktører, og målet er at alle dokumenter sendes elektronisk. Mange dokumenter som tidligere automatisk ble sendt i posten, sendes nå digitalt.

Flyreiser og overnatting utgjør en vesentlig del av Råfisklagets totale utslipp av klimagasser. Kontrollreiser er en del av de lovpålagte oppgavene Råfisklaget har. I tillegg er årsmøtet en viktig arena der eierne er samlet – om lag 50 delegater og andre inviterte gjester deltar. Som hovedregel skal all reise bestilles gjennom portal hos reisebyrået, men av praktiske årsaker vil ikke det kunne gjennomføres i alle sammenhenger. Reiser for delegater bestilt i forbindelse med representasjon på årsmøtet er bestilt utenom reiseportalen og lagt til i klimaregnskapet. Det samme gjelder for hotellovernatting i forbindelse med kontrollreiser.

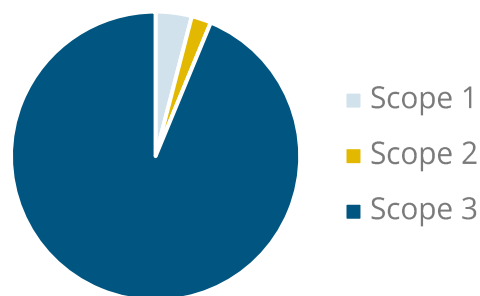
Det ble gjennomført en innlandstur til Helgeland for styret og deler av ledelsen i administrasjonen i 2025, og det planlegges for utenlandsreise i 2026. Råfisklaget gjennomfører ansattsamling hvert 2. år, forrige tur var til Italia i 2024, og i 2026 planlegges det for innlandsreise. På bakgrunn av planlagte turer forventes det at utslippene for reise på scope 3 vil bli høyere i 2026, mens for 2025 er utslippene redusert som følge av dette.

Scope 1 omfatter transport: to firmabiler plassert i Tromsø som brukes i ressurskontroll og én firmabil plassert i Svolvær. Tallet i 2023 inkluderer to firmabiler som var registrert på administrerende direktør og økonomidirektør. Firmabilordningen (inkl. bensinkort) ble avsluttet i 2023, og utslippsdata er oppgitt frem til hver av avtalene ble avsluttet. Totaltallene for brukt drivstoff hentes fra leverandør av drivstoff, Circle K. Drivstoff for leiebiler er kategorisert under tjenestereiser.

Scope 2 omfatter elektrisitet og fjernvarme brukt ved kontorene i Tromsø, Svolvær og Kristiansund. Tallene gjelder bare strømforbruket til Råfisklaget. Alle strømleveranser er fra lokal leverandør. Råfisklaget kjøper ikke strømsertifikater, men viser til strømdeklarasjoner publisert på [NVEs nettsider](#) som viser at omtrent all strøm som brukes i Norge kommer fra fornybare energikilder som vind- og vannkraft.

Scope 3 omfatter avfall, tjenestereiser, brensel- og energirelaterte aktiviteter, innkjøpte varer og tjenester, ansattes pendling til og fra jobb, utleie av eiendeler/arealer og investeringer. Fra 2024 og ut rapporterer vi også CO₂-avtrykket for Råfisklagets investeringer fra våre tre ulike fondsforvaltere. Tallene bidrar til betydelig høyere tall for scope 3, men er skilt ut i egen linje for å synliggjøre Råfisklagets eget utslipp. Tallene fra fondsforvalterne er beheftet med stor usikkerhet ettersom det ikke er beregnet CO₂-avtrykk for hele porteføljen. Datadekningen for hver av forvalterne varierer, men to av forvalterne har oppgitt økt dekning i 2025 sammenlignet med 2024. Data som rapporteres på i scope 3 er vanskelig å måle, og må ofte estimeres. Utslipp som inkluderer scope 3 kan derfor svinge mer, som kan resultere i betydelige endringer fra en periode til neste. Avfallsselskapet Remiks sin portal er benyttet for å kalkulere Råfisklagets relative andel av avhentet avfall ved kontoret i Tromsø.

Klimagassutslippene rapporteres i tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e), dette er en felles måleenhet som brukes for å sammenligne utslipp av ulike klimagasser. Ulike gasser har ulik påvirkning på klimaet. For å kunne sammenligne og summere utslippene, omregnes de til hvor stor klimaeffekt de har sammenlignet med karbondioksid over en gitt periode, vanligvis 100 år. Karbondioksid brukes som referanse, og har verdien 1.

Diagrammet til høyre viser utslipp per scope, og detaljert oversikt er vist i tabell 2.

Utslipp per scope i 2025 (ekskl. investeringer).
Kun lokasjonsbasert.

Tabell 2 Brutto klimagassutslipp i tonn CO₂-ekvivalenter

Scope	Kilde	2023	2024	2025
Scope 1	Transport	10,6	7,9	8,8
	Sum scope 1	10,6	7,9	8,8
Scope 2* <i>Lokasjonsbasert</i>	Elektrisitet	6,4	4,9	3,7
	Fjernvarme	0,4	0,4	1,1
	Sum scope 2	6,8	5,3	4,8
Scope 3* <i>Ekskl. investeringer</i>	Tjenestereiser	144,0	164,9	114,4
	Brensel- og energirelaterte aktiviteter	4,2	3,9	4,1
	Pendling til/fra jobb	14,7	9,3	8,2
	Kapitalvarer		69,0	36,6
	Avfall	15,7	13,9	14,2
	Innkjøpte varer og tjenester	42,8	33,4	1,2
	Utleide eiendeler/arealer	40,2	41,1	25,9
	Sum scope 3	261,6	335,5	204,5
Total (Scope 1+2+3)		279,0	348,7	218,1
Investeringer (fondsforvaltere)		1 616	8 148	10 032

Beregnet klimagassintensitet for 2025 basert på salgsinntekter (millioner kroner) og total tCO₂e (inkl. investeringer) er **68,1 tCO₂e/millioner kroner**.

Kommentarer til klimaregnskapet

Det har vært benyttet ulike sammenstillinger av data siden Råfisklaget startet med bærekraftsrapportering i 2021. I tabellen over utslipp går vi derfor ikke lenger tilbake enn 2023.

Scope 1

Transport: årlig forbruk av virksomhetens kjøretøy var **3329,9 liter**, noe som tilsvarer **8,8 tCO₂e**. Dette er en økning fra året før da vi hadde et forbruk på til sammen **2979,5 liter**, tilsvarende **7,9 tCO₂e**. Økningen skyldes økt kontrollaktivitet i områder som nås med bil, det er også mer kjøring forbundet med rekeprøver i Tromsø.

Scope 2

Samlet forbruk av elektrisitet ved kontorene i Tromsø, Svolvær og Kristiansund var **313 160 kWh**. Dette tilsvarer **3,7 tCO₂e**. Samlet forbruk av fjernvarme for kontoret i Svolvær var **59 820,4 kWh**, tilsvarende **1,1 tCO₂e**. Samlet forbruk for alle kontorene har gått ned fra forrige år, mens fjernvarmen i Svolvær har økt fra **24 202,8 kWh**, tilsvarende **0,4 tCO₂e**. Årsaken til økningen er ikke funnet, men det er satt i gang undersøkelser for å avdekke forholdet.

Scope 3

Tjenestereiser gjelder flyreiser og hotellovernattinger for ansatte i Råfisklaget, styret og delegater til årsmøtet. Tjenestereiser utgjorde til sammen **114,4 tCO₂e**. Dette er en reduksjon fra 2024 da det ble registrert tjenestereiser som utgjorde **164,9 tCO₂e**.

- Det ble registrert **453 665 personkilometer (pkm)** med flyreiser i 2025, noe som utgjorde et totalt utslipp på **103,6 tCO₂e** (inkl. WTT). Dette er en nedgang fra **570 924 pkm (156,5 tCO₂e)** i 2024 og **480 504 pkm (122 tCO₂e)** i 2023. Tall for personkilometer fra årets styretur er ikke tilgjengelig, men utslipp i tCO₂e for turen er registrert under tjenestereiser. Dermed er tallet for personkilometer antatt å være noe høyere enn angitt.
- Det ble registrert **549 døgn** med hotellovernattinger, der **250** av disse var overnattinger i forbindelse med kontrollvirksomhet. Det er en nedgang fra 2024 med totalt **639 døgn** med **270** kontrollreisedøgn. Nytt for 2025 er at hotellovernattinger i forbindelse med årsmøtet er inkludert i klimaregnskapet. Det er likevel reduksjon i hotellovernattinger som følge av mindre og kortere reiser i 2025 sammenlignet med 2024.

Brensel- og energirelaterte aktiviteter gjelder aktiviteter som ikke omfattes av scope 1 eller scope 2. Dette er utslipp knyttet til produksjon av drivstoff og energi kjøpt og forbrukt i løpet av året. Samlet forbruk var **4,1 tCO₂e**, en økning fra **3,9 tCO₂e** i 2024.

Ansattes pendling med bil og kollektivtransport til og fra jobb utgjorde til sammen **8,2 tCO₂e**. Pendling til fots og på sykkel har ikke utslipp.

B3, B6 & B7 – Klimagassutslipp, vann, ressursbruk og avfallshåndtering

- Diesebil: **6,6 tCO₂e** mot **5,2 tCO₂e** i 2024.
- Bensinbil: **0,1 tCO₂e** mot **0,7 tCO₂e** i 2024.
- El-bil: **0,1 tCO₂e**, likt som i 2024.
- Hybridbil: **0,4 tCO₂e** mot **1,2 tCO₂e** i 2024.
- Kollektivtilbud (buss): **0,9 tCO₂e** mot **2,1 tCO₂e** i 2024.

Avfallsmengden for kontorene Tromsø, Svolvær og Kristiansund samt avfall fra leietakere ved Kystens Hus var **110 257 kg** (110 783 kg i 2024), tilsvarende **14,2 tCO₂e** (13,9 tCO₂e i 2024).

Av dette var:

- Matavfall: **56 789 kg**.
- Elektronisk avfall til resirkulering: **1 050 kg**.
- Glass og metall til resirkulering: **14 960 kg**.
- Blandet papp og papir til resirkulering: **8 055 kg**.
- Blandet plastemballasje til resirkulering: **108 kg**.
- Restavfall til energigjenvinning: **28 140 kg**.
- Blandet avfall til resirkulering: **494 kg**.

Totalt avfall er i lite endret fra 2024, men kildene er endret. Leietakere i Svolvær utgjorde 8 729 kg i 2024, kategorien utgår i 2025. Samtidig har mengden avfall fra leietakere i Tromsø økt med 7 043 kg. Årsaken er økt turisme og dermed økt aktivitet hos leietakere.

Innkjøpte varer og tjenester gjelder kraftbruk benyttet ved leie av datasenter i Norge samt utslipp i forbindelse med data fra Azure og Office365. Vi flyttet datasenter fra Tyskland til Norge i 2024 og det har redusert utslippene betydelig. I 2025 var forbruket for Azure på **1031 kgCO₂e**, Office365 **0,14 tCO₂e** og norsk datasenter **2363 kWt**. Samlet sett utgjorde dette **1,2 tCO₂e** i 2025.

Utslipp fra driften av eiendeler/arealer som eies av Råfisklaget og leies ut til andre i rapporteringsåret gjelder strømforbruk for leietakere Kystens Hus i Tromsø. Strømforbruket hos leietakere var på **2 182 491 kWh** i 2025. Dette utgjorde **25,9 tCO₂e**.

Investeringer av Råfisklagets egenkapital forvaltes av tre eksterne fondsforvaltere. Samlet er det **10 032 tCO₂e** i 2025. For 2024 var tallet **8 148 tCO₂e**. Økningen forklares med at datagrunnlaget blir bedre for hvert år.

Vannbruk

I 2025 rapporterer vi på medgått vann i eid bygg i Tromsø. I 2025 er vannforbruket for hele Kystens Hus målt til **5 335 m³**. Samme tall ble i fjor målt til **4 939 m³**. Økt vannbruk forklares også her med økt turisme som påvirker driften spesielt for restaurantene i Kystens Hus.

Måle og redusere utslipp fra egen drift

Jobbrelaterte reiser skal bestilles gjennom reisebyrå slik at miljøbelastningen av alle reiser dokumenteres. Råfisklaget oppfordrer sine ansatte til å gjennomføre eksterne møter digitalt.

Dagens bilbeholdning består av tre bensin- og dieseldrevne biler som primært benyttes til kontrollvirksomhet som gjennomføres i vårt område. Ved investering i ny bedriftsbil skal det prioriteres elektrisk eller hybrid bil, eventuelt utredes om leie kan oppfylle behovet.

Råfisklaget har kartlagt ansattes transport til og fra jobb siden 2023, og undersøkelsen gjøres årlig. I 2025 deltok flere av de ansatte på «Sykle til jobben», et tiltak som oppfordrer til å gå eller sykle mer til og fra jobb. Flere ansatte har også skaffet seg elbil, som gjør at utslippene på reiser til og fra jobb har gått ned. Det ses kontinuerlig på tiltak som kan redusere reiser til og fra jobb som bidrar til fossilt utslipp, og erstatte disse med nullutslipps-reiser.

Ved gjennomføring av møtevirkosmheter der dokumenter tidligere har blitt skrevet ut og vært tilgjengelig for deltakere, bl.a. årsmøtet, skal reduseres til høyst nødvendig. Nytt materiell som bestilles inn skal være av resirkulert materiale.

Klimaendringers påvirkning på norske fiskerier

Hovedfunn fra FNs klimapanel (IPCC) sjette hovedrapport viser at klimaendringene kommer raskere og med større effekt enn vi tidligere har trodd. Global gjennomsnittstemperatur har allerede økt med 1,1 grader, og oppvarmingen skyldes menneskeskapt klimagassutslipp. Rapporten sier også at endringer slik som issmelting på Grønland og i Antarktis, havnivåstigning, forsuring og oppvarming av dyphavet og tining av permafrost, anses som irreversible de neste århundrene. Endringene vil berøre alle, men i ikke minst de som jobber i naturressursbaserte næringer. Klimaendringene berører villfisknæringen og dermed Råfisklagets kunder og eiere, det innebærer økt usikkerhet.

Klimaendringene vil kunne påvirke de ville bestandene i Råfisklagets område. Forandringer i habitat- og leveområde vil kunne føre til endringer i vandringsmønstre til etablerte og nye arter. Økte havtemperaturer kan endre artssammensetningen og mengden av den enkelte art i områdene fiskerne opererer i. Det vil kunne få økonomiske konsekvenser både for Råfisklaget og våre eiere. Omsetning av nye arter kan ha positiv økonomisk betydning for fiskere, men samtidig kan etablerte arter påvirkes i en negativ retning. Endringene vil kunne forsterkes ytterligere av menneskelig aktivitet langs kysten. Det er viktig at bestandene forvaltes ut fra et føre-var-prinsipp og høstes basert på gjeldende kvoter og forvaltning. Råfisklagets forvaltningsoppgaver støtter opp under dette og bør opprettholdes og prioriteres fremover. Like viktig er det at Råfisklaget er tilpasningsdyktig og at vi kan tilpasse våre tjenester etter behov.

Bestandsutvikling i de nordlige fiskeriene

I 2025 ble Norge og Russland enige om en kvote på 340 000 tonn nordøst-arktisk torsk (25 % ned fra 2024), hvorav Norge disponerer 163 436 tonn. Torskekvoten for 2026 er ned 16 % fra 2025 til 285 000 tonn. Vi ser klare tegn på at dette påvirker alle flåtegrupper, driftsmønster og leveranser til industrien. Det er også nedgang for andre viktige arter slik som blåkveite og snabeluer. Det ble i 2025 innført kvoteregulering på kveite og lange, i tillegg var det bifangstregulering på brosme som begrenset kystflåten. Signalene fra forvaltningen er at vi kan forvente lave kvoter også fremover. Dette vil ha betydning for Råfisklagets inntjening og ikke minst utfordre kontrollarbeidet som salgslagene er pålagt gjennom fiskesalgslagsloven.

Hittil i 2026 ser vi at prisøkningen på enkelte arter kompensere for nedgang i kvoter. I praksis betyr dette at enkelte fiskere og fiskerier har lik inntjening, men lavere innsats. Dette er naturlige svingninger i en naturbasert næring. Samtidig skal markedet i inn- og utland ha betalingsvilje for norsk sjømat, og denne betalingsviljen kan forventes å nå et tak. For fiskerne er situasjonen akkurat nå positiv på grunn av priskompensasjon, men for fiskeindustrien kjempes det om mindre råstoff til høyere priser.

Samarbeid for bærekraftig ressursforvaltning

Overbeskatning av naturressursene er negativt både for det biologiske mangfoldet, fiskerne, lønnsomheten og verdiskapningen i næringa. Det er viktig at norske og utenlandske fiskere følger de gitte kvoter og forvaltningstiltak som er satt slik at høsting av ressursene fra havet er bærekraftig.

Når fiskerne leverer fangst i Råfisklagets område dokumenteres uttaket gjennom sluttseddelen som er en salgsvtale mellom fisker og fiskekjøper. Sluttseddelen inneholder detaljert informasjon om blant annet fisker, fartøy, kvote, fangstfelt, fiskekjøper, fiskeslag, størrelser, kvalitetstilstand og pris. Seddelen utgjør en viktig del av grunnlaget for den offisielle norske fiskeristatistikken som igjen går inn i vurderingen av bestandene og fastsetting av neste års fiskekvoter. Sluttseddelen legges til grunn for fangstsertifikater ved eksport og er et viktig element i miljøsertifiseringen.

Råfisklaget samarbeider tett med myndighetene for å sikre et forsvarlig ressursuttak og for å sikre etterlevelse av forvaltningstiltak og bidra til dokumentasjon og bærekraftig høsting av ressursene. Samarbeid med forvaltningsmyndighetene er et ledd i bekjempelse av fiskerikriminalitet. Det er etablert faste møtepunkter med Fiskeridirektoratet slik at samarbeidet skal ivaretas på en forutsigbar måte:

- Samarbeidsmøte en gang i året (ledes av Fiskeridirektoratet): Fiskeridirektoratet, salgslagene og Kystvakten.
- Evalueringsmøte på Teams, føringsbrev og Nasjonal strategisk risikovurdering (NSRV) en gang i året (ledes av Fiskeridirektoratet): Fiskeridirektoratet, salgslagene og Kystvakten.
- Operasjonell risikovurdering (ORV) – ukentlig digitalt møte (ledes av Fiskeridirektoratet): Fiskeridirektoratet, salgslagene, Kystvakten, Mattilsynet, Justervesenet.
- Kontrollsamarbeidsgruppe to ganger i året: Fiskeridirektoratet og alle salgslagene.

Målet er at de ville bestandene blir beskattet på en måte som bidrar innenfor alle tre bærekraftspilarene; miljømessig, økonomisk og sosialt. Kontrollørene i Råfisklaget gjennomførte 261 ressurskontroller og 60 mottakskontroller i 2025. Det ble gjennomført 230 kvalitetstilsyn på fartøy og 32 kvalitetstilsyn på fiskemottak. Antall ressurskontroller og kvalitetstilsyn er om lag på samme nivå som gjennomførte kontroller i 2024.

Deltagelse i relevante bærekraftsprosjekter

Selv om fiskerne ikke er definert inn som en del av Råfisklagets verdikjede er det i vår interesse å bidra til at fiskeriene kan rapportere på bærekraft på lik linje med andre næringer. Fiskeflåten i Norge favner alt i fra små enmanns-fartøy til store fartøy med ombordproduksjon. Det betyr også at fiskerne har ulik grad av støttefunksjoner på land og dermed ulike forutsetninger for å håndtere økte krav til rapportering – ikke minst som følge av taksonomien i EU. Råfisklaget er derfor bidragsytere inn i flere prosjekt med mål om å standardisere og lette rapportering gjennom nye, men ikke minst kjente plattformer som Barentswatch og salgslagenes egen sluttseddel.

FHF-prosjektet «Digital plattform for fiskeflåten» (prosjektnummer 901990) og prosjektet «Utvikling av IT-løsning for fottrykksberegning tilpasset EUs metode for å måle miljømessige fotavtrykk som produkter avgir (PEF) innen marine råvarer til for og humant konsum» (prosjektnummer 901982), er to slike eksempler. Råfisklaget deltar også i et samarbeidsprosjekt (HAVNÆR) med Norges Arktiske universitet UiT ved Institutt for Informatikk, der en ser på muligheten for å styrke ressurskontrollen gjennom bruk av dyp læringsteknologi.

Klimagassutslipp for norsk villfanget sjømat

Rapporten «Greenhouse gas emissions of Norwegian seafood products in 2017» publisert i 2020, analyserer klimaregnskapet for norsk sjømat. Rapporten ser på norsk villfisk, oppdrettsfisk, reker og krabbe, og viser blant annet at klimaavtrykket til produkter av torskefisk gikk ned i perioden 2007-2017. Ifølge rapporten skyldes dette utfasing av kjølemiddel med stor klimapåvirkning, i tillegg til store bestander – noe som har ført til mer effektiv fangst. Analysen viste også at sjømatprodukter generelt ligger gunstig an i forhold til landbasert kjøttproduksjon. Rapporten «Klimaveikart for fiskeflåten», publisert i 2021, viser til at «I gjennomsnitt har en kilo norsk saltet og spiseklar torsk levert med ferje og lastebil i Lisboa et klimagassutslipp på 1,6 kilo CO₂-ekv per kilo fisk, mens makrell og sild har enda lavere klimagassavtrykk.».

Fiskeriene er en dynamisk aktivitet der bestandenes vandringsmønstre og utbredelse varierer etter sesong, og fiskeriaktiviteten følger etter. Tidligere år har vi hatt sterke villfiskbestander som har ført til et effektivt fiske. Nå og fremover, med reduserte bestander, kan det forventes både lavere og høyere innsats for å fange fisken. Lavere innsats fordi det i utgangspunktet, med gitte faktorer (tilgjengelighet, vær, m.m.) på plass, er mindre fisk å fange. Høyere innsats fordi det kan bli vanskeligere å lokalisere fangstbare forekomster av fisk, og dermed kreves like mye eller større innsats enn tidligere.

Fiskeriene er kilde til utslipp av klimagasser og selv om avtrykket er lavt sammenlignet med annen matproduksjon, er det viktig at det legges til rette for investeringer som

bidrar til mindre utslipp og bedre råstoffhåndtering. Bedre kvalitet er grunnlag for bedre utnyttelse av råstoffet og dermed lavere avtrykk fra produsert vare.

Fiskernes bruk av kyst- og havområder

I Råfisklagets område leverte i alt 5 394 fartøy fangst i løpet av 2025. Flåtegruppene består av alt fra små fritidsfartøy, større kystfartøy til store havgående fartøy. Det leveres både fersk og sjøfrost fisk og skalldyr, i tillegg til hval og tare. En stor del av flåten fisker langs kysten og i fjorder, mens den havgående flåten fangster lengre ut til havs og over større arealer.

Det er ulike arealbehov avhengig av reguleringer, redskapstyper og fartøygrupper. Fiskerienes bruk av arealer konkurrerer med en rekke andre aktiviteter og næringer slik som havbruk, havvind og petroleum. Det er en forventning om at flere nye næringer vil etablere seg i eller i tilknytning til fiskeriområder. Konfliktpotensialet er til stede og fordrer samarbeid for sameksistens.

Rene hav

Fiskerne høster av havet og selger sine produkter i et marked som blir stadig mer oppmerksom på forurensning – ikke minst gjelder dette plastforsøpling. Det er ikke å legge skjul på at fiskeriaktiviteten også bidrar til det. Plastforurensning, og særlig mikroplast i havet, har stått høyt på den offentlige agendaen i flere år allerede. Det gir et negativt inntrykk av fisken og havet, som ellers er en viktig kilde til god og sunn mat.

Som en del av vårt samfunnsansvar øremerker Råfisklaget årlig 1 million kroner til strandryddeaksjoner som gjennomføres av lag og foreninger langs kysten i Råfisklagets område. Profesjonelle aktører kan også søke om støtte til ryddeaksjoner eller initiativ som bidrar positivt. Marin forsøpling i våre kystområder, blant annet fra fiskeriene, er et stort miljøproblem, og gjennom ordningen legges det til rette for at lag og foreninger kan gjøre en innsats for nærmiljøet og samtidig få pengestøtte for arbeidet.

I 2025 ble det bevilget til sammen kr 900 500,- til årets ryddeaksjoner og andre avfallsprosjekter for marint avfall. Av denne summen ble kr 700 500,- innvilget til 40 ulike lag og foreninger, mens til sammen kr 200 000,- ble innvilget til profesjonelle aktører. Miljørederiet AS, Kyst & Miljøservice AS og Haftor AS er noen av aktørene som fikk midler i kategorien profesjonelle aktører. Disse organisasjonene har gjennomført omfattende ryddetokt i henholdsvis Seiland i Hammerfest kommune, Nord-Troms, og i Hamarøy kommune. I 2024 gikk vi inn med kr 150 000,- i støtte til et pilotprosjekt gjennom Nordkappregionen Næringshage som fortsatt pågår. Næringshagen, sammen med aktører i Nordkapp, ønsket å gjennomføre et prosjekt der formålet er at marint avfall som leveres av fiskefartøy blir registrert per fartøy. Basert på dette skal man kunne dokumentere miljøavtrykk per kilo fanget fisk per fiskefartøy. Det investeres i to såkalte «miljøcontainere» som gjør det mulig å levere og veie avfallet. Målet er også å

B3, B6 & B7 – Klimagassutslipp, vann, ressursbruk og avfallshåndtering

utvikle et digitalt system der fiskerne enkelt kan registrere avfallet som leveres. Gjennom dette skal man motivere til å frakte søppelet til land og dokumentere sitt eget og «herreløst avfall». Resultatet fra prosjektet skal tilgjengeliggjøres slik at erfaringene kan komme flere aktører til gode.

Tapte fiskeredskaper er en kilde til spøkelsesfiske – det vil si at redskaper blir stående i havet og fortsetter fiske uten at de brytes ned. Slitasje på fiskeredskaper i bruk gir utslipp av mikroplast. Som et tiltak mot spøkelsesfiske og utslipp av mikroplast deltar Råfisklaget i prosjektet Dsolve. Dsolve er et 7-årig forskningsprosjekt med mål om å redusere plastforurensing i havet ved å utvikle biologisk nedbrytbare fiskeredskaper. Dsolve er ledet av UiT – Norges arktiske universitet, og er et samarbeid med en rekke nasjonale og internasjonale forskningsinstitusjoner og industripartnere fra fiskeri, havbruk og utstyrsleverandører, samt flere offentlige etater og næringsorganisasjoner. Råfisklaget deltar i styringsgruppa og bidrar årlig med kr 50 000,- til prosjektet.

Tiltak - aktiviteter i 2025 og veien videre

Råfisklaget har en sterk posisjon som kan utnyttes til å være en tydelig stemme for bærekraftig utvikling.

Salgslagenes bidrag inn i ressursforvaltningen med både kvalitetssikrede data og kontrollpersonell skal opprettholdes. IT-avdelingen bidrar kontinuerlig med utslippsreducerende tiltak gjennom anskaffelse, implementering og opplæring på digitale samhandlingsverktøy. Vurderingen av nye prosjekter og etter hvert tjenester igangsatt av IT gjøres i ledergruppa. Dette omfatter vurdering av nytte for kunden (i første ledd er kundene for IT-avdelingen kollegene i de fagavdelingene på salg, økonomi, kontroll og samfunnskontakt) – som ofte går i retning av automatisering og mindre manuelt arbeid. Dette møter direkte flere av målene i strategien. Videre griper datasikkerhet direkte inn i økonomisk bærekraft.

Råfisklaget skal opprettholde samarbeidet med forvaltningsmyndighetene og andre aktører med interesser på havet, og bidra med kunnskap og data til tiltak og prosjekter der målet er å opprettholde eller bedre sameksistensen i kyst- og havområdene.

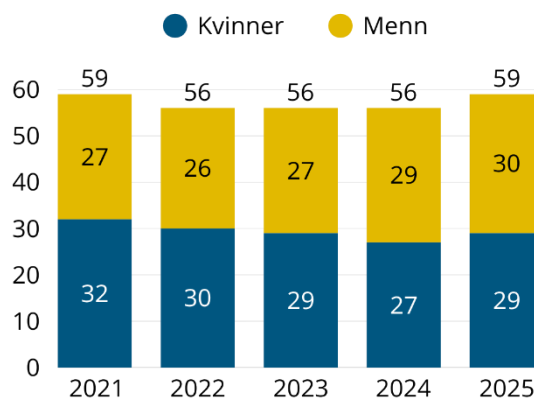
Råfisklaget skal bidra til å skape synergier mellom ressursforvaltning og miljørapportering. Salgslaget skal være en pådriver for økt transparens knyttet til produkt og fangst. Videre skal salgslaget videreutvikle systemer slik at data som anvendes i forvaltningsmål også kan benyttes som miljø- og bærekraftsdokumentasjon.

Ressurs- og miljøavdelingen har utarbeidet et undervisningsopplegg rettet mot elever på VG2 Fiske og fangst. Målsettingen er at økt kunnskap skal redusere svinn som skyldes dårlig kvalitet på råstoff. Kurset ble gjennomført ved syv skoler i 2025. Vi gjennomførte et tilsvarende undervisningsopplegg for unge fiskere som er med i VARP – et tilbud fra Trøndelag Fylkeskommune som skal bidra til rekruttering til fiskeryrket. Det tilbys også et tilpasset kurs for bedrifter med mottak og produksjon av sjømat. Kursopplegget om kvalitet skal tilbys alle 8 relevante skoler i Råfisklagets distrikt også i 2026.

Egen arbeidsstyrke

Ansatte og lønnsbetingelser

Ved utgangen av 2025 var det 59 ansatte i Råfisklaget som utførte til sammen 58,5 årsverk. 29 av de ansatte var kvinner og 30 var menn. En kvinne er i redusert stillingsprosent etter eget ønske. Vi har én lærling i bedriften. Det ble ansatt 3 menn og 3 kvinner i løpet av året. En gikk av med pensjon, og fem ansatte var i perioder i fødselspermisjon. Gjennomsnittlig alder hos de ansatte i 2025 var 48 år.

Antall ansatte per kjønn siste fem år (per 31.12)

Tabell 3 Ansatte etter ansattkategori i 2025.

Antall personer med lederansvar	11
Antall personer med svært selvstendig stilling	4
Øvrige ansatte	44

Tabell 4 Ansatte med lederansvar fordelt på kjønn i 2025.

	Kvinner	Menn
Antall med lederansvar	6	5

Andelen kvinner i ledende stillinger utgjorde 53,3 % i 2025, en økning fra 46% i 2024.

Tabell 5 Gjennomsnittlig grunnlønn ansatte per kjønn, inkludert ledelsen for 2025.

Kvinner	Menn
Kr 836 968,-	Kr 974 942,-

Gjennomsnittslønnen var kr 137 974 høyere for menn enn for kvinner. Forskjellen i gjennomsnittslønn mellom kjønnene forklares ved at det er menn som innehar de to høyeste stillingene i organisasjon. I tillegg har vi på slutten av året hatt en overlapping av ledere, både for øverste leder samt en avdelingsdirektør-stilling. Dette endres i 2026, og lønnsforskjellene vil da reduseres.

Tabell 6 Gjennomsnittlig grunnlønn ansatte per kjønn, ekskludert ledelsen for 2025.

Kvinner	Menn
Kr 751 663,-	Kr 800 636,-

Tabell 7 Årlig kompensasjon i 2025.

	Adm. dir.	Resterende ansatte
Årlig kompensasjon (lønn og tillegg/fordel i arbeidsforhold)	Kr 2 244 000	Kr 903.442 (inkl. kompensasjon for enkelte ansatte.

Godtgjørelse til administrerende direktør, sammenlignet med gjennomsnitt for resterende ansatte (alle kjønn).

Startlønn for nyansatte avhenger av personens utdanning og kompetanse. For andre kategorier er det et lite antall innenfor hver, slik at det ikke vil være riktig å publisere tall med hensyn til personvern. Vi har på slutten av året 2025 hatt overlapping av ledere, som bidrar til at gjennomsnittlig lønn blir noe høyere enn den normalt skulle vært.

Arbeidsmiljø

Råfisklagets arbeidsmiljøutvalg (AMU) består av en representant fra de ansatte og to representanter fra ledelsen. Det er valgt verneombud ved alle kontorsteder, og hovedverneombud med virke fra hovedkontoret. I beretningsåret har representant for de ansatte vært leder i AMU, mens representant fra ledelsen har fungert som sekretær. AMU hadde 2 møter i 2025 der de behandlet 7 saker. Det har vært gjennomført egne møter med Bedriftshelsetjenesten. AMU har i beretningsåret fulgt opp handlingsplan for miljøarbeidet. Det har blitt jobbet aktivt med arbeidsmiljøet i grupper og på felles samlinger i bedriften. Resultatene fra arbeidsmiljøundersøkelsene viser at arbeidsmiljøet generelt er godt i organisasjonen. Råfisklaget har blant annet sosialgrupper som organiserer felles aktiviteter, og det gjennomføres også felles informasjonsmøter for alle ansatte.

I beretningsåret 2025 ble det gjennomført vernerunder i bedriften og besøk av fysioterapeut for å se på arbeidsstillinger (ergonomi). I 2026 skal bedriftens arbeidsmiljøutvalg gjennomføre livsstils-helsekontroll i samarbeid med Medco Tromsø på våren og ny arbeidsmiljøundersøkelse på høsten.

Arbeidsuhell og sykefravær

Det har i beretningsåret ikke vært arbeidsuhell med personskade i bedriften. Ressurs- og miljøavdelingen og driftsleder for eiendom har særskilte oppgaver som medfører økt risiko. Personell ute på kontrollvirksomhet skal benytte verneutstyr tilpasset arbeidssituasjonen.

Sykefraværet i 2025 var 4,6 % (4,3 % ikke medregnet barns sykdom). Det er en oppgang på 0,1 %. Det var flere langtids sykemeldinger i 2025, noe som bidro til at sykefraværet økte.

Arbeidsgiver følger opp sykemeldte i henhold til arbeidsmiljølovens bestemmelser. Analyser viser at etter innføring av hjemmekontorordning har antall egenmeldinger gått betraktelig ned. Bedriften vurderer løpende tiltak for ytterligere forbedringer.

Sikre anstendig arbeidsforhold og aktsomhetsvurdering

Siden 2023 har aktsomhetsvurderinger basert på risikoanalyse vært gjennomført. Det er kjøpt inn system fra CEMAsys (Supply chain control) som bidrar til systematisk oppfølging av leverandører. Alle avdelingsledere er gitt løpende ansvar for å følge opp sine leverandører og samarbeidspartnere samt at alle leverandører blir bedt om å redegjøre for arbeidsforhold når nye kontrakter inngås. Det er ikke avdekket brudd i 2025.

IT-tjenester utgjør en vesentlig del av Råfisklagets innkjøp. Tjenester kjøpes som hovedregel fra lokal eller i alle fall norsk leverandør der vi, på grunn av nærheten, har god innsikt i arbeidsforholdene i virksomhetene. Våre hovedleverandører i 2025 har vært Atea, Serit IT-Partner, iTeam og Telenor, alle med kontor i Tromsø. Disse bruker sine leverandører som Microsoft, Oracle, IBM med flere. Dette er internasjonale selskaper hvor vi har mindre innsikt i arbeidsforhold og menneskerettigheter utover at de så langt har et akseptabelt omdømme og har vært lenge i markedet.

Velferdstiltak for våre ansatte

Råfisklaget skal være en attraktiv arbeidsplass, både for eksisterende ansatte, men også for fremtidens arbeidssøkere. Det betyr at Råfisklaget bør være konkurransedyktig på flere områder for å sikre seg riktig kompetanse for nåværende og fremtidige behov. Både nåværende og fremtidig kompetansebehov i organisasjon er kartlagt og vektlegges. Ved å stå for redelighet, åpenhet og legitimitet skal vi være en sikker arbeidsplass for fremtiden.

Råfisklaget tilbyr ansatte behandlingsforsikring gjennom Gjensidige forsikring. Forsikringen er en helseforsikring som gir de ansatte rask tilgang til medisinsk behandling på private sykehus, klinikker og hos privat legespesialist, fysioterapeut, naprapat, manuellterapeut, kiropraktor og psykolog.

Som et tiltak for å tilrettelegge for fysisk aktivitet hos de ansatte, kan hver enkelt benytte inntil 45 minutter av arbeidstiden ukentlig til treningstid. På regionkontoret i Svolvær er det treningsrom som er åpent for alle ansatte og disponeres fritt. I 2025, som tidligere år, deltok Råfisklaget i kampanjen «Sykle til jobben» for å styrke helse og organisasjonskultur. Råfisklaget dekket kostnadene for ansattes deltakelse, og vi hadde stor oppslutning og godt engasjement. I tillegg er det tilbud om massasje hver 14. dag ved kontoret i Tromsø.

Selskapet har en firmahytte som de ansatte kan benytte, basert på ønsker og trekning. Alle ansatte har lik rett til bruk av fritidseiendommen.

Kompetanse og videreutdanning

Alle nyansatte i Råfisklaget gjennomgår intern opplæring både på avdelingen de er tilknyttet samt hver av de øvrige avdelingene. Avdelingsleder har ansvaret for utarbeidelse av introduksjonsprogrammet til den nyansatte, som gjennomføres i løpet av den første arbeidsuken.

Ledergruppen er ansvarlig for å definere virksomhetens langsiktige kompetansebehov basert på målsettinger, strategier, myndighetskrav etc. Avdelingsleder er ansvarlig for analyse og gjennomføring av opplæringsbehov basert på behov ved sin avdeling.

I 2022 og 2023 ble kompetansebehovet i organisasjon kartlagt. Arbeidet resulterte i en kompetanseplan. Dette har blant annet ført til fagmøter, der fagfolk på sitt felt deler informasjon og kunnskap med alle i organisasjonen.

I 2025 gjennomførte vi en ny kompetansekartlegging for å avdekke hvilke kompetansebehov vi vil møte fremover og for å kunne planlegge målrettet kompetansebygging slik at organisasjonen er rustet for framtidens krav. Samtidig er det viktig for oss å være en arbeidsplass der folk trives og har det bra. Kompetansearbeidet er derfor tett knyttet til å skape en robust, inkluderende og attraktiv organisasjon for våre ansatte.

Det er satt av midler for at ansatte kan ta videreutdanning. En kan søke om utdanningspermisjon med godtgjørelse i 10 måneder etter minimum 6 års ansettelse for utdanning som ansees relevant for Norges Råfisklag. Annen permisjon følger reglene i Statens Personalhåndbok.

Kjønnsbalanse, diskriminering og trakassering

Det er en målsetting at Norges Råfisklag skal være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Råfisklaget følger Aktivitets- og redegjørelsesplikten, og i den praktiserte personalpolitikken legges det vekt på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn. Selskapet har et verdigrunnlag som tilsier at det er strengt forbudt å drive diskriminering på grunn av kultur, etnisitet, legning, kjønn,

B8-B10 & C5-C6 – Egen arbeidsstyrke

graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, religion, livssyn og funksjonsnedsettelse. Det er også forbudt å drive med psykisk, fysisk, seksuell eller verbal trakassering.

Råfisklagets likestillingsarbeid er forankret i Råfisklagets personalpolitikk og følger Aktivitets- og redegjørelsesplikten. Det er utarbeidet retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold, herunder trakassering og diskriminering.

Endringsagent for mangfold i næringa

Et menneskelig mangfold bidrar til en mer bærekraftig fiskerinæring, og Råfisklaget skal være en tydelig pådriver for økt likestilling og å trekke kvinner og ungdom til næringa ved å vise at det er en attraktiv og relevant arbeidsplass. Dette gjøres gjennom kommunikasjon utad til næringa gjennom Råfisklagets markedskanaler, gjennom styresett og ved å være en engasjert bedrift som tydeliggjør ønsket om endring og inkludering.

Råfisklagets evne til positiv påvirkning starter med økt kunnskap hos egne ansatte. Økt oppmerksomhet om bærekraftstematikk i hverdagen, gjennomføring av interne møter og ideverksted vil gjøre organisasjonen bedre rustet til å redusere negative avtrykk fra egen drift og i enda større grad bidra til positiv endring i omgivelsene.

Forretningsadferd

Åpenhetsloven

Råfisklagets styre har arbeidet med åpenhetsloven siden ikrafttredelsen i 2022 og lovens krav er forankret i våre prosedyrer og retningslinjer, så vel internt som i avtaler som inngås med eksterne parter. I vårt arbeid med åpenhetsloven har vi bevissthet om lovens tematikk i vår bedriftskultur ved å ha dialog om dette med våre medarbeidere. Råfisklagets årlige redegjørelse om våre aktsomhetsvurderinger, jf. åpenhetsloven § 5, ligger tilgjengelig her; <https://www.rafisklaget.no/rundskriv-list/aapenhetsloven>. Som en sentral aktør i fiskerinæringen har Råfisklaget omfattende samarbeid med leverandører, øvrige salgslag, fiskeindustriens organisasjoner og fiskerne i vårt arbeid med forpliktelsene etter åpenhetsloven.

Etiske retningslinjer

I forbindelse med åpenhetslovens ikrafttredelse ble Råfisklagets etiske retningslinjer revidert slik at de i større grad ivaretar lovens krav om ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Juridisk rådgiver har orientert både ansatte, ledelsen og styret om innholdet og retningslinjene er tilgjengelig i personalhåndboken på Råfisklagets intranett og <https://www.rafisklaget.no/rundskriv-list/etiske-retningslinjer>.

Det er ikke kjente tilfeller av korrupsjon for beretningsåret 2025.

Varslingsregler

Fremgangsmåte ved varsling er beskrevet i eget skriv som ligger tilgjengelig på Råfisklagets hjemmeside. Lovgrunnlaget er arbeidsmiljøloven, likestillings- og diskrimineringsloven og beskriver både fremgangsmåte, hvem det kan varsles til samt saksbehandling for varslingssaker: www.rafisklaget.no/rundskriv-list/varslingsregler.

Særegent for ressurs- og miljøavdelingen

Kontrollørene i Norges Råfisklag har 300-400 døgn på kontroll i året. Det betyr at vi har tilstedeværelse på mottak i hele Råfisklagets distrikt. Det er ressurskontroll, kvotekontroll og kvalitetstilsyn som er primæroppgavene. Samtidig er Råfisklaget en samarbeidspartner for andre offentlige etater med ulike kontrolloppgaver. Det er utarbeidet egne rutiner for varsling av forhold som ligger under de ulike etatenes ansvarsområde.

Bidra til å sikre anstendig arbeidsforhold gjennom samarbeid

Gjennom dialog med fiskere og fiskekjøpere knyttet til arbeidsforhold, overtidsbestemmelser, minstelønn, sosial dumping og lignende skal Råfisklaget uformelt bevisstgjøre og være en aktiv og synlig aktør. Råfisklaget skal varsle offentlige myndigheter dersom det oppdages kritikkverdige avvik.

Samfunnsansvar

Da Råfisklaget ble etablert fikk fiskerne et svært viktig samfunnsansvar. For å se betydning av dette er det viktig å ta fiskernes og Råfisklagets historie i betraktning. Fiskerne var i en fortvilet situasjon som toppet seg på 1930-tallet med svært dårlige og uforutsigbare oppgjør for fangstene. Gjennom Råfiskloven fra 1938 som etablerte salgslag fikk de medbestemmelse over egen situasjon og næring, de fikk anstendige og mer markedsriktige minstepriser og de oppnådde mer forutsigbare økonomiske forhold. Fiskerne tok ansvar, storsamfunnet fikk orden rundt førstehåndsomsetningen, fiskekjøperne og kystsamfunnene ble likebehandlet – små som store, og myndighetene fikk et redskap i ressurskontrollen. Ansvar ble fordelt og uttaket av havet ble registrert og stilt til disposisjon som data for myndigheter og forskning. Denne samfunnskontrakten er videreført og utviklet, med stadig oppdaterte lover og forskrifter, og tjenesteutvikling til det vi kjenner i dag mer enn 80 år etter. Fiskerne høster av ville marine ressurser som ligger til fellesskapet. Derfor mener Råfisklaget det er riktig og viktig at salgslaget, på vegne av våre fiskere, bidrar med støtte til tiltak og prosjekter langs kysten som bidrar til rekruttering, verdiskaping og kunnskap samt samfunnsøkonomiske og sosialt bærekraftige kystsamfunn. Det forplikter også til samarbeid og sameksistens med andre aktører som opererer i de samme havområdene for å sikre grunnlaget for en bærekraftig næring.

Verdiskaping og sameksistens

Verdiskaping

Hvert år bevilger styret i Norges Råfisklag midler til å støtte ulike aktiviteter, og på vegne av fiskerne bidrar Råfisklaget blant annet til prosjekter som er verdiknende, fremmer norsk fisk og skalldyr, og som bidrar til positiv omdømmebygging for fiskerinæringen. Målet er å skape en merverdi og øke salget av arter som fiskes og leveres i Råfisklagets område. Råfisklaget tar et aktivt samfunnsansvar for fiskerinæringa og gir tilskudd til fiskerieide servicebygg, egnebuer og velferder, noe som bidrar til livskraftige kystsamfunn. Vi medvirker i et bredt spekter av idretts- og kulturaktiviteter i salgslagets geografiske område. Videre samarbeider vi med grunnskoler og universiteter – for kunnskapsdeling, økt sjømatkonsum og rekruttering til villfisknæringa. Styret setter i tillegg av en sum til forskning og utvikling, FoU, et viktig bidrag til økt kunnskap og et bærekraftig fiskeri. Råfisklaget bidro gjennom styret med totalt 7,45 millioner kroner til ulike formål i 2025 (Note 6 i regnskapet 2025).

Praksisordningen – et samarbeid med UiT og Norges fiskerihøgskole

For tiende gang hadde Råfisklaget praksisstudenter fra bachelorstudiet i Fiskeri- og havbruksvitenskap ved Norges fiskerihøgskole på besøk hos oss.

Praksisordningen ble iverksatt i 2015 av Universitetet i Tromsø og er ofte et springbrett for fiskeristudenter som snart skal ut i arbeid. Flere av studentene kommer fra fiskerfamilier og kjenner næringen godt fra før, men det gjelder ikke alle. Utgangspunktene er forskjellig, og praksisordningen gir alle mulighet til å få et innblikk og en fot innenfor sjømatnæringen. På bildet er Ella Grunnvåg og Amalie Dahl Karlsen som var i praksis hos oss høsten 2025.

Som bedrift og arbeidsgiver er det svært positivt å ha studenter på besøk fordi vi får et unikt innblikk i hva som er viktig for potensielle fremtidige kollegaer, slik at vi kan gjøre vår arbeidsplass attraktiv i kampen om de beste hodene. Det er ingen tvil om at studenter ved Fiskerihøgskolen er i målgruppen for kompetansen Råfisklaget behøver i fremtiden. Målet med praksis er å gi studentene et bredt innblikk i Råfisklagets mange ulike oppgaver, og ikke minst gi de muligheten til å bli kjent med fiskerne og fiskekjøperne som sørger for at norsk sjømat er en suksesshistorie. Samtidig er det verdifullt for oss å bli sett på med øyne utenfra, da vi alltid er åpne for innspill på arbeidet vi utfører. Praksisordningen har også vist seg å være en god arena for å rekruttere nye ansatte til Råfisklaget.

Praksisstudentene Ella og Amalie på bedriftsbesøk i Båtsfjord i oktober 2025. Foto: Lillian Hansen

Konkurranseskraft for eierne – styrets markedsmidler

En av salgslagets viktigste oppgaver er å bidra til et konkurransedyktig marked for fiskerne. Dette gjøres blant annet gjennom styrets markedsmidler. Rammen er på kr 2,5 millioner kroner, som hvert år settes av for å støtte prosjekter som direkte eller indirekte kan gi en merverdi eller øke salget av artene som omsettes i Råfisklaget. Dette kan være aktiviteter knyttet til bærekraftig forvaltning, merkevarebygging, verdikjedeprosjekter, studieturer, workshops, matsatsinger, aktiviteter som gir økt utnyttelse av restråstoff (biprodukter) eller stimulering for arter som står markedsmessig svakt.

Investering i tjenester for eierne og myndighetene

Nettsiden vår, www.rafisklaget.no, utvikles jevnlig med nye tjenester og informasjon som gir kundene våre god innsikt i fiskeriene.

I 2024 jobbet vi med utvikling av kvotekontroll i sanntid, slik at fiskerne og forvaltere fikk informasjon om ressursuttak og kvoteutnyttelse uten forsinkelser. Vi tok i bruk den nye kvotekontrollen og de nye kvoteregistrene fra 01.01.2025 for torsk, hyse, sei blåkveite og kongekrabbe. Dette medførte at kvotefleks på fartøynivå for torsk ble nytt og visningen av kvotene på Min Side ble tilpasset dette. Det er en komplisert affære å programmere en hel-automatisk kvotekontroll ut fra myndighetenes forskrifter og reguleringer, som alene står for mange hundre endringer i løpet av året. I tillegg til at både fartøy og kvoter kan skifte eiere, og kontrollen skal fungere 24/7 gjennom hele året. I løpet av 2025 har vi videreutviklet kvotekontrollen slik at flere arter kan bli implementert i løpet av 2026.

Utover dette ble også trekkavtaler digitalisert i 2025, og med dette fikk fiskerne bedre oversikt over både aktive og avsluttede trekkavtaler. Automatisk varsling ved lav kjøpsramme ble også innført i 2025, slik at kjøpere fikk bedre oversikt når de nærmet seg grensen for egen kjøpsramme.

Samarbeid om miljøsertifisering

Norges Råfisklag bidrar årlig i et spleiselag til miljøsertifisering av norske fiskerier. Råfisklaget finansierer sammen med de andre salgslagene en tredjedel av kostnadene med en prosjektstilling som internasjonal miljørådgiver lokalisert hos Norges Fiskarlag. Rådgiveren skal være en fellesressurs for næringa i spørsmål knyttet til miljøsertifisering av norske fiskerier, herunder Marine Stewardship Council. De andre bidragsyterne er Norges sjømatråd og Norges Fiskarlag.

I tillegg dekker Råfisklaget sin relative andel av kostnadene med sertifisering av de enkelte fiskeriene, tilsvarende omlag 500 000 kroner i 2025.

Levedyktige samfunn, samarbeid og sameksistens

Fiskerinæringa er avhengige av velfungerende lokalsamfunn, både fordi fiskerne trenger infrastrukturen, men også fordi rekruttering av ungdom er viktig for å sikre en levedyktig

næring. Råfisklaget bidrar til drift av velferdsstasjoner og mottaksstasjoner for fiskerne med om lag 2 millioner kroner i året. Disse er særlig viktige for den minste flåten som har begrenset med fasiliteter om bord i egen båt og som ofte har begrenset mulighet til å reise over lange distanser for å levere fangsten.

Sameksistens

I Norges økonomiske sone finnes flere etablerte næringer som benytter seg av havområdene – og nye kommer til. Villfisknæringa er avhengig av sameksistens med andre i kyst- og havsonen for at ressursgrunnlaget og høstingen skal være bærekraftig. Blant annet fordi næringene påvirker hverandres tilgang til arealer.

Villfisknæringa bidrar til matproduksjon med lavt CO₂-utslipp sammenlignet med mye annen matproduksjon. Mye av fiskeriet skjer basert på tilgjengelighet langs kysten. Den nordøst-arktiske torsken er tilgjengelig kystnært under den årlige gytevandringen ned til kysten av Nord-Norge. Dette bidrar til en naturlig tilgang som muliggjør høsting med minst mulig energibruk. Reguleringstiltak eller introduksjonene av nye næringer som tvinger fiskeflåten til å fiske utenfor sesongen er problematisk for villfisknæringa og Råfisklagets eiere. Råfisklagets oppfatning er at man også i framtiden må ha anledning til å høste *med* naturen og akseptere at flere fiskerier er sesongbasert.

For å kunne ha en villfisknæring med bærekraftig beskatning er vi avhengig av at viktige områder slik som fiskefelt, gyteområder og verdifulle og sårbare områder kartlegges og hensyntas i arealutnyttelse og -planlegging i årene framover.

Det er viktig å sikre grunnlaget for villfanget sjømat ved å ta vare på miljøet, arealene og ta de forvaltningstiltakene som behøves for å sikre et bærekraftig fiskeri. Bærekraftige fiskerier og sameksistens med andre næringer henger tett sammen og Råfisklaget skal delta og bidra til initiativ som gjør dette mulig.

Klimaendringer og bestandsnedgang og -variasjoner påvirker tilgjengeligheten for alle flåtegrupper. Kvotenedgangen i 2025 på viktige økonomiske arter er et godt eksempel på dette. Nedgangen i kvoter også for 2026 vil ikke bare påvirke fiskerne økonomisk, men det kan forventes at det må legges større innsats og energiforbruk for å fange fisken for den havgående flåten. For kystflåten vil lavere kvoter kunne bidra til færre fiskedøgn, noe som i og for seg er positivt i henhold til lavere utslipp, men negativt i form av mindre aktivitet og tilførsel av råvarer til fiskeindustrien på land.

Veien videre

Råfisklagets styre og lagets ansatte er bevisst det samfunnsansvaret Norges Råfisklag har og forvalter som markedsplass, som tilrettelegger og som kvote-, kvalitets- og ressurskontrollør i samarbeid med og tett knyttet opp mot myndighetene. Råfisklaget vil videreføre etablerte samarbeid og være sitt samfunnsansvar bevisst ved å bidra til viktige tiltak og prosjekter som har betydning lokalt, men også nasjonalt, innenfor bærekraftspilarene.

Det er viktig at villfisknæringa sammen med andre sektorer har en felles bærekraftsforståelse. Gjennom sameksistens og bærekraftig utnyttelse av ressursene vil det styrke mulighetene for økt verdiskaping. Det innebærer at de ulike brukerinteressene i Råfisklagets område, både nåværende og framtidige, samhandler konstruktivt med hverandre. Råfisklaget skal delta på de arenaene hvor politikken for sameksistens utformes, og skal være en stemme på vegne av villfisknæringa.

Bærekraftsarbeid har en lang tradisjon i Råfisklaget, men vi skal videreutvikle det og bli flinkere til å fortelle den gode historien om villfisken og fiskeriene i et bærekraftperspektiv. Organisasjonen skal ta tydelig eierskap til bærekraftsagendaen og synliggjøre det eksternt.

Markedene verden over stiller stadig strengere krav til bærekraftig forbruk og produksjon, og bærekraftige produkter øker dermed konkurransekraften. Råfisklaget skal fortsette å kommunisere hvor unik villfisk er, og hva som gjør det til et bærekraftig kvalitetsprodukt. Videre vil vi arbeide for å opprettholde og videreutvikle kvalitetstilsynet som Råfisklaget utfører, og som underordnet bidrar til å styrke konkurransekraften for fiskerne.

Foto: Kristoffer Lorentzen

Vedlegg 1 – Opplysninger om selskaper

Datterselskaper

Selskap	NACE-kode	Land	Adresse
Norges Råfisklag SA	46.322 Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Norge	Stortorget 1, 9008 Tromsø
Marinvest AS	46.322 Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	Norge	Stortorget 1, 9008 Tromsø
Fiskernes Hus AS	68.200 Utleie av egen eller leid fast eiendom	Norge	Stortorget 1, 9008 Tromsø

Eiendom (Fiskernes Hus AS)

Navn	Areal	Adresse
Kystens Hus AS	9880 m ²	Stortorget 1, 9008 Tromsø
Fiskergata 22 (50%)	4184 m ²	Fiskergata 22, 8300 Svolvær

Kontoradresser

Kontorsted	Land	Adresse	Areal
Tromsø	Norge	Stortorget 1, 9008 Tromsø	1 372 m ²
Svolvær	Norge	Fiskergata 22, 8300 Svolvær	481 m ²
Kristiansund	Norge	Astrups gate 9, 6509 Kristiansund	192 m ²